No. 2781 Woensdag 23 September 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Het euvel der echtscheidingen.

We lazen in een, met de laatste mail ontvangen nummer van „Ons Noorden."

Een dezer dagen gepubliceerde internationale statistiek over de omvang der echtscheidingen in de verschillende landen, werpt op Nederland wel een zeer beschamend licht. Er blijkt n. l. uit, dat het aantal echtscheidingen in ons land ten opzichte van tal van andere landen niet alleen onrustbarend hoog is, maar dat wij tevens meewerken om echtscheidingen elders gemakkelijk mogelijk te maken. Uit Engeland, België en Duitsland komt men naar hier, omdat men ten onzent een huwelijk op een zo gemakkelijk wijze ontbonden kan krijgen.

Deze voor ons land wel in hoge mate beschamende statistiek valt ongeveer gelijk met een klacht van een Haagsen predikant over het onrustbarend aantal echtscheidingen in de Residentie. Hij kent daar een familie, waarin bijna alle huwelijken al eens door echtscheiding ontbonden zijn geweest, terwijl hij ook melding maakt van een openbare school, waar het gehele gehuwde personeel gescheiden en opnieuw getrouwd was.

Men maakt zich in deze dagen — en wellicht niet geheel ten onrechte — druk over de dreigende communistische gevaren. Maar de toestanden als deze echtscheidingscijfers en feiten, tonen ons toch weer opnieuw heel duidelijk, dat wij ons toch niet blind moeten staren op een zuivere negatieve actie, dat wij er niet komen met **een verbod tegen de directe communistische propagenda door het weren van revolutionnaire elementen, door** het verbieden van een communistische courant. Veel ergere communistische **propaganda is deze ondermijning van het huwelijk, van het gezin, kortom** van onze gehele christelijke beschaving, daar schuilt het grote communistische gevaar en daarvoor sluiten wij maar al te veel de ogen en op die wijze onderschatten we het werkelijke reële gevaar.

Tot zover ,Ons Noorden."

Niet alleen dit citaat, maar ook opspraakwekkende echtscheidingsprocessen op Curaçao van de laatste weken, deden weer onze aandacht vestigen op dit euvel.

De cijfers van de internationale statistiek, waarover „Ons Noorden" schrijft hebben we helaas niet ter onzer beschikking.

Wel echter de Nederlandse cijfers, en aan deze cijfers nu hebben we onze Curaçaose cijfers eens getoetst en helaas bevonden dat deze een nog droeviger indruk maken dan de Nederlandse.

Spreekt „Ons Noorden" van een „in hoge mate beschamende statistiek" voor Nederland.

Wat moeten we dan wel zeggen voor Curaçao, speciaal het hoofdeiland, en heel speciaal het stadsdistrict, waar het relatieve echtscheidingcijfer het dubbele is van het Nederlandse.

In de Amigoe; van Maart en April 1935 hebben we reeds de aandacht gevestigd op het euvel der echtscheidingen op Curaçao, toen we in die dagen te horen kregen dat er binnen 10 maanden tijds hier 60 aanvragen waren geschied om echtscheiding.

We hebben toen reeds gewezen op het relatief hoge cijfer van Curaçao.

Naar aanleiding hiervan publiceerde Mgr. Verriet op 12 April d.a.v. een pastoraal schrijven om de katholieken te waarschuwen tegen dit euvel, en om ook aan de geestelijkheid enkele richtlijnen te geven, ter voorkoming van dit kwaad.

Er zijn geen juiste cijfers te krijgen over de verhouding godsdienst en echtscheiding, maar toch hebben we de indruk, dat onder niet-kaholieken het euvel meer verbreid is, als onder katholieken.

We meenden die o.a. te mogen afleiden uit de gepubliceerde statistiek in de Amigoe van 18 Maart 1936, waarin we een lijst gaven van het aantal echtscheidingen over het jaar 1935: waarvan de stad er 20 telde; het 2e district 7, en het 3e district met een geheel kaholieke bevolking 2.

Het is echter mogelijk dat we ons hierin vergissen.

Ook missen we cijfers voor een vergelijking tussen het aantal echtscheidingen van Curaçaoenaars, van Hollanders en van vreemdelingen.

Verder zou er veel te leren zijn omtrent vergelijkingen tussen bezittende en niet-bezittende klasse.

Maar helaas missen we hieromtrent gegevens.

Maar nu de cijfers over Curaçao uit de laatste jaren.

	Echtsch.	Sch. tafel & bed
1930	20	5
1931	25	9
1932	17	6
1933	23	6
1934	29	6
1935	38	8

We zien dus hier een groeiend euvel. Nu is het waar, dat er in alle landen een toename is van echtscheidingen, maar daarmede wordt het kwaad niet minder. En bovendien groeit het hier op Curaçao de laatste jaren wel heel erg. Schrikbarend zelfs.

Voor Nederland hebben we de volgende cijfers:

	totaal	per 1000 echtp.
1905	1447	0.7
1910		1.1
1920	1962	1.5
1930	2851	1.8

En in de latere jaren bleef het schommelen tussen 1.8 en 1.9 per 1000 echtparen.

Ook in de scheiding van tafel en bed is daar vooruitgang.

	totaal	per 1000 echtp.
1920	288	0.23
1930	490	0.32

Voor Curaçao is het aantal gehuwde paren niet bekend.

Maar we kunnen toch wel een vergelijking trekken met Nederland op het inwonersaantal: want er zijn ook statistici, die de echtscheiding berekenen per 50.000 inwoners.

En dan zien we voor Nederland, dat in de jaren 1930—'35 het cijfer der echtscheiding schommelt tussen 17 en 18 per 50.000 inwoners.

En de scheiding van tafel en bed heeft daar het cijfer 3 per 50.000.

Doch op ons eiland bedraagt het echtscheidingscijfer in het afgelopen jaar 38 per 50.000 inwoners en de scheiding van tafel en bed 8 per 50.000 inw.

En wanneer men nu van het Nederlandse cijfer 18 reeds schrijft, dat het in hoge mate beschamend is, dan is voor Curaçao het cijfer 38 dubbel beschamend.

Noemt men in Nederland het aantal echtscheidingen een euvel, hier dan zeker nog veel meer.

Tal van oorzaken kunnen hier worden aangegeven.

Noemen we de film, de lectuur en het z.g. kinderhuwelijk, waar we vroeger ook al eens op gewezen hebben. Het vorige jaar April konden we immers constateren, dat van de 26 toen uitgesproken echtscheidingen er 60% waren van personen onder de 25 jaar en 20% van minderjarig getrouwden.

Maar een grote oorzaak is ook zeker het gemak, waarmee de echtscheiding volgens de Nederlandse wet kan bereikt worden, en hierover willen we voor vandaag eens wat meer zeggen.

Er wordt in dit gebiedsdeel gestreefd naar overeenstemming met de Nederlandse wetgeving. En zo hebben we hier ook de Nederlandse wet op echtscheiding.

Wat is er al over deze Nederlandse wet geklaagd:

Hierover schrijft „Ons Noorden":

Het katholieke Eerste Kamerlid Jhr. Michiels van Kesenich heeft reeds in 1930 minister Donner gewezen op het zeer ernstige feit, dat in Nederland het aantal echtscheidingen belangrijk toeneemt en dat velen uit het buitenland naar Nederland komen ten einde hun huwelijk te doen ontbinden, omdat de praktijk van de echtscheidingsprocedure bij de Ned. rechtbanken, volkomen in strijd is met de geest van de wet, een huwelijk ontbindt alleen op grond van wederzijds goedvinden der beide partijen. Wanneer twee mensen menen, dat hun huwelijk maar beter ontbonden kan worden, dan gaan zij naar de Nederl. rechter en zonder veel moeite wordt hun huwelijk, hoewel volkomen in strijd met de wet, door de rechter ontbonden.

Terecht vraagt men zich af, hoe dit mogelijk is, waar de Ned. wet in 't art. 263 van het Burgerlijk Wetboek nadrukkelijk bevestigt, dat een echtscheiding nimmer kan plaats hebben door onderlinge toestemming.

Terwijl art. 264 de vier gronden aangeeft, waarop een huwelijk kan ontbonden worden, n.l. door overspel, door kwaadwillige verlating, veroordeling wegens misdrijf tot vier of meer jaren gevangenisstraf na het huwelijk uitgesproken en ten slotte zware mishandeling, of zodanige mishandeling, dat levensgevaar ontstaat of gevaarlijke verwondingen.

Het ligt voor de hand, dat bij het euvel, waarop wij boven doelen, de laatste drie motieven buiten spel blijven. Kwaadwillige verlating eist een termijn van 5 jaar, gedurende welke een der echtgenoten weigert in het echtelijk huis terug te keren. Zolang kan men gewoonlijk bij een echtscheiding niet wachten. Er vier of meer jaren gevangenis voor opknappen, doet men ook niet en gewoonlijk is de man wel zo beschaafd, dat hij zijn vrouw niet op een dusdanige wijze mishandelt, dat zij in levensgevaar verkeert of ernstig verwond wordt. Bovendien een dergelijke mishandeling brengt de dader voor de strafrechter.

De praktijk is dan ook, dat een der partijen de ander beschuldigt van overspel, ook als van dit schandelijk kwaad geen sprake is geweest.

De vrouw beschuldigt de man en deze wordt door de rechter gedagvaard zich tegen deze beschuldiging te verweren. Hij wordt deswege opgeroepen, maar verschijnt niet. De rechter concludeert uit dit niet verschijnen, dat de man schuld erkent, neemt aan dat de beschuldiging van de vrouw bewezen is en ontbindt het huwelijk wegens overspel. Na de ontbinding geeft de vrouw een schriftelijk bewijs aan de man, dat haar beschuldiging niet juist was, maar alleen bij onderling goedvinden was gedaan om het huwelijk ontbonden te krijgen en zijn eer is dus ook gered.

Dit is de praktijk geworden van de echtscheiding en op die wijze wordt met volkomen verkrachting van de wet op de meest gemakkelijke en eenvoudige wijze het huwelijk ontbonden en als gevolg daarvan neemt het aantal echtscheidingen met alle noodlottige gevolgen daarvan voor de samenleving onrustbarend toe.

De rechter weet het natuurlijk heel goed, dat hij bedrogen wordt. En ook de Regering weet heel goed, dat deze wetsontduiking volkomen in strijd is met art. 263 van het B. W. en dat zij, door in deze toestand te berusten, de grote ramp van de echtscheiding bevordert en op die wijze de christelijke grondslagen van onze maatschappij volkomen ondermijnt.

En toch duurt deze toestand maar door, ondanks het feit, dat wij van 1918 tot 1933 een anti-rev. minister van Justitie hadden en van 1933 tot nu toe een kath. minister van Justitie.

Al die jaren zijn deze rechtse bewindslieden volkomen in gebreke gebleven aan deze beschamende toestand een einde te maken met als gevolg, dat wij nu met ons christelijk geregeerd land bovenaan staan in de internationale statistiek der echtscheidingen, terwijl Duitsland bijv. na het Hitlerbewind en Italië na de invoering van het fascisme, met grote sprongen naar beneden zijn gegaan. Hier wordt ook weer bewaarheid, wat Pater Beuns in het jongste nummer van De Studiën schrijft, dat meer en meer blijkt, dat het parlementair regiem niet opbouwend werkt, en dat dit de grote stimulans is voor de anti-parlementaire stromingen. De parlementaire democratie gaat aan haar eigen onmacht ten gronde.

Ook de christelijke coalitie, waarvan Baron van Wijnbergen nog steeds droomt, heeft aan deze ergerlijke toestand, dit Russisch communisme in ons land nooit een einde kunnen maken, evenmin als het in staat was de heidense propaganda voor de lijkverbranding te keren of de Zondagswet behoorlijk te doen eerbiedigen.

Dat aan de rechterlijke praktijken inzake de echtscheiding niets te doen zou zijn, is natuurlijk onjuist.

In Engeland is een echtscheiding veel moeilijker dan bij ons. Men heeft daar maar één motief voor echtscheiding en dit is de echtbreuk. Vrijwillige verlating of mishandeling kan daar wel leiden tot een scheiding tussen tafel en bed, zoals ook Italië alleen kent, maar niet tot echtscheiding.

Wordt iemand van echtbreuk beschuldigd en wordt deze bewezen, dan volgt er een z.g. „decree nisi", een voorwaardelijke scheiding. Gaat de beschuldigde partij in die tijd door met zijn echtbreuk, dan kan die scheiding in een z.g. decree absolute gewijzigd worden.

Maar dat is allerminst gemakkelijk. Een wegblijven van de gedaagde helpt niet. Een erkenning van de beschuldiging evenmin. De beschuldiging moet bewezen worden door getuigenverklaringen en het doen van een valse beschuldiging of het afleggen van een valse getuigenis, om het huwelijk ontbonden te krijgen, wordt zeer zwaar gestraft. De echtscheidings-procedure is in Engeland zeer omslachtig en kostbaar en de veroordeelde partij moet een hoge uitkering betalen, benevens een aanmerkelijke boete.

Vandaar dan ook, dat partijen in Engeland zich nog eens ernstig bezinnen alvorens een eis tot echtscheiding in te dienen, en zich maar liever verzoenen, waar ze meestal later ook geen spijt van hebben.

In Nederland en zijn gebiedsdelen is de echtscheiding even gemakkelijk als in Rusland en vandaar dan ook, dat ze de laatste jaren onrustbarend toeneemt.

En het is wel een in-droevig verschijnsel, dat elk christelijk bewind, dit grote zedelijke volks- en maatschappij-gevaar, met de handen in de schoot zorgeloos toeziet en er zich niet om bekommert, dat tengevolge van dit lakse optreden, dit vreselijk euvel in Nederland en zijn gebiedsdelen zo geweldig toeneemt.

Nog meer als Nederland vraagt Curaçao een allerspoedigste herziening van de Nederlandse Wet.

SPAANSE VREUGDE OM DE OVERWINNING. Soldaten uit het Spaanse Gouvernementsleger tonen hun vreugde over de overwinning op de rebellen aan het Noordelijke Front.

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

(Nadruk verboden).

47)

Om zeker te zijn, dit gevaar te vermijden, besloot ik vlak langs de landtong zuidwaarts aan te houden. Ik klemde mijn tanden op elkaar en gierde er vastberaden op aan.

Plotseling hoorde ik een hese uitroep:

„Kijk!" Santissima Madre! Wat is dat?..."

Uit louter instinct veranderde ik eensklaps de beweging van mijn hand teneinde de boeg der sloep van de kust af te wenden; maar een soort terneerslaande verbazing greep mijn ziel vast. Wij waren gezien! Alles was voorbij. Was het mogelijk? Alles reeds voorbij?

In mijn angst de schoener uit de weg te blijven, die daar misschien, voor zover mij ook nu nog maar bekend is, helemaal niet is geweest, was ik te dicht bij de landtong gekomen, zo dicht, dat ik nu zacht, vlugge voetstappen in de mist plotseling hoorde stilhouden. — Het scheen mij toe, fluisterend een stem te horen vragen:

„Waar? Waar dan?"

Een ander riep met grote beslistheid: „Ik zie 'm."

Het was een onderdrukte kreet, als geuit in plotselinge vrees.

Door een verrafeld, diep gat in de mist, zag ik drie koolzwarte gedaanten. Eén van hen stond hoog uitgerekt op slanke zwarte benen, met lange zwarte armen, strak omhoog geworpen boven de zwarte gedaante van een hoed. De twee anderen hurkten laag neer over de rand van het water, glurend als uit een hinderlaag.

Ik verwachtte een plotseling losbreken van stemmen op de kust, die beantwoord zouden worden door kreten uit de zee, en in de grootste opwinding, gilde ik Castro toe zijn riem te nemen.

Hij bewoog zich niet, en mijn kreet, die de ontstelde oren getroffen moest hebben met geheimzinnigheid, weinig menselijk geluid, werd gevolgd door een diepe stilte. En, in plaats van gehuil, hoorde ik, voor de boot zich over haar eigen lengte verwijderd had, een stem, die de stem der vrees zelfs scheen, vragend: „Hoorde ja dat" vergezeld van een bevend geprevelde aanroeping van alle heiligen. Toen een als toegeschroefde keel, die trachtte uit te brengen: „De zielen van dode Engelsen, hier eenmaal omgekomen, schreeuwend van pijn."

Wij, van onze kant, moeten ons getoond hebben, donker, onduidelijk, uiterst onverklaarbaar; iets geheel onverwachts; een verschijning van geheimzinnige schimmen.

De angstige stem in de mist sprak opnieuw: „Laat ze ongestoord; antwoord niet. Ze gaan wel voorbij, want er stierf geen enkele op de kust, — allemaal in 't water. Ja, allemaal in 't water."

Ik denk dat hij zichzelf en zijn gezellin wilde gerust te stellen. Zijn bedoeling was ongetwijfeld, dat, ze, op de kust als ze waren, veilig moesten zijn voor de geesten van die Engelsen, die geen landing hadden kunnen klaarspelen. Uit het breder worden en plotseling verdiepen van de gloed, begreep ik, dat ze bezig waren met hout op het vuur te gooien.

Ik roeide steeds verder en langzamerhand klonk het scherpe geknetter van droge twijgen meer en meer verwijderd, meer en meer gedempt in de mist. Eindelijk hield het geheel en al op. Toen begaf mij de kracht en mijn riem binnenhalend, zette ik mij naast Seraphina, Ik verlangde naar de klank van haar stem, naar enig teder woord, naar de streling van een fluistering over mijn verwarde ziel. Ik was zeker van haar als van een veroverde zeldzame schat, waarvan het bezit het leven vereenvoudigt tot een soort aanbiddend bewakerschap — en ik voelde mij zozeer van haar gunst afhankelijk, dat een overstelpend gevoel van schuld mij bevreesd maakte haar aan te spreken. De lichte deining van de open zee hief de boot op en neer.

Plotseling liet Castro een naargeestig gegrinnik horen en nu begon ik hem op gedempte toon zijn traagheid te verwijten. — Zelfs met zijn ene arm had hij aan mijn oproep om te roeien gevolg moeten geven... Het was onbegrijpelijk voor mij, dat er niet op ons gevuurd was. Castro gaf met een paar gemelijke, verachtelijke woorden verklaring.

„Dat volk van Rio Medio", zeide hij, om het voorval uit te leggen, „waren dwazen, beestachtig dom van natuur, bevreesd voor ze wisten zelf niet wat."

„Castro, de dapperheid van die dode landgenoten van me is niet verspild; ze hebben ons als oprechte vrienden bijgestaan", fluisterde ik, in mijn opwinding ontsnapt te zijn.

„Die stomme Engelsen", gromde hij. „Aan een dode vijand hadden we meer gehad. Als de caballero niets anders heeft dan dooie vrienden..."

Zijn bars, bitter gemopper hield hij verder in. Toen zeide Seraphina's stem zachtjes:

„De vriend, de levende vriend, ben jij, Tomas Castro. Je zult ook de beloning van een vriend ontvangen."

„Helaas, señorita," zuchtte hij. „Wat blijft er voor mij in deze wereld over — voor mij, die voor twee missen — één voor Zijne Doorluchtigheid en één voor uw neef Don Carlos — mijn laatste zilverstuk heb gegeven!"

„We zullen je heel rijk maken, Tomas Castro," zeide zij, met grote beslisheid, alsof we koffers met goud aan boord hadden.

Hij gaf met bitter, verstrooid gefluister, een hoogdravende zin van dankbetuiging als antwoord. Ik wist heel goed, dat de hulp, die hij mij gegeven had, niet was voor geld, niet uit liefde — zelfs niet uit verknochtheid aan de Riego's. Het was om te gehoorzamen aan de laatste opdrachten van Carlos. Hij waagde alles voor mijn veiligheid, maar gaf niets van zijn trouw.

„Had de señor de uitstekende gelegenheid waargenomen als ieder verstandig mens zou hebben gedaan — om de Juez O'Brien te laten doorsteken — dan zouden we nu niet hebben moeten ronddrijven in dat notendopje. Wat 'n dwaasheid! Wat 'n dwaasheid! Een kleine messtoot en we zouden allen veilig in ons bed gelegen hebben...

„Je moet nu aan je zelf denken, Juan", zeide Seraphina.

„Aan mijzelf", herhaalde ik droevig. „Ik heb enkel jou om aan te denken en je bent zo ver weg — buiten mijn bereik. Je dode, heel je groot verlies is er tussen jou en mij."

Zij raakte mijn arm aan.

„Denken aan de dode moet ik doen," fluisterde zij. „Maar jij, jij moet aan jezelf denken, omdat ik nu niets meer op de wereld heb".

Haar woorden gaven mij een gevoel van berouw.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

OORLOGSDANS. Niettegenstaande de ernstigheden van de burgeroorlog schijnen de Spanjaarden niet zonder hun dans te kunnen leven. Deze foto toont een landschap van een van de kampen van het Gouvernementsleger, waar een man en een vrouw in hun soldatenpak zich al dansende amuseren.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Hoe meer de Nationalisten optrekken, des te groter wordt de chaos in de nog door de regering bezette steden.

In het laatste weekend alhans hebben de Nationalisten 44 vliegaanvallen gedaan op Madrid en 22 regeringsvliegtuigen neergeschoten. O.a. werden beschoten het vroegere Koninklijk Paleis, 't huis van de communistenleider Largo Caballero, een trein en het Zuiderstation.

Als gevolg hiervan heerst in Madrid begrijpelijkerwijze een grote paniek, waarvan de anarchisten nog weer eens gebruik gemaakt hebben om aan de reeds extreme Largo Caballero nog meer extremere eisen te stellen, omtrent de confiscatie van alle banken en bezittingen. Het zal dus hier juist gaan als in San Sebastian waar de communisten er met 50 millioen van de banken geplunderd geld er van doorgegaan zijn.

Jammer of gelukkig was dit geld van de Franse Spaarders en Franse industrielen! We vermoeden dat aldus de sympathie voor het communisme in Frankrijk wel een weinig zal bekoelen.

Hoe groot de chaos is, moge ook nog blijken uit de volgende berichten, waaruit blijkt dat zelfs de wetten van het internationale recht niet meer door de Spaanse regering gehandhaafd worden.

Ter oorzake hiervan heeft de Nederlandse zaakgelastigde te Madrid, de Heer Flaes, in opdracht van onze regering, 17 September 's avonds Madrid verlaten voor Valencia, waar hij embarkeren zal voor Marseille.

De aanleiding hiertoe is het feit dat de immuniteit van de door de Nederlandse legatie gehuurde appartementen niet bewaard is, daar ondanks protesten van de Nederl. legatie ambtenaren van de geheime politie de inboedel confisceerden en wegsleepten.

In een onderhoud dat de Heer Flaes met de Minister van Binnenlandse zaken op 14 September had, bood de minister als oplossing aan om de sleutel op 15 September a.s. aan de legatie terug te geven en de geconfisceerde goederen zouden vóór de avond van de 15de September geretourneerd zijn, doch aan deze oplossing werd niet de hand gehouden. Integendeel, de politieautoriteiten gingen door met het weghalen van goederen, waarop de zaakgelastigde hiervan de minister van Buitenlandse Zaken op de hoogte stelde. Op zijn schrijven werd echter niet gereageerd.

De 15de vroeg Flaes een nieuw onderhoud met de Minister van Buitenlandse Zaken aan, deze bleek echter niet aanwezig te zijn en de secretaris liet hem geruime tijd wachten, waarop Flaes een brief afgaf, waarin hij mededeelde dat hij overeenkomstig de hem gegeven instructies zou vertrekken, daar in de gegeven omstandigheden een langer verblijf in Madrid uitgesloten was.

Door deze grove schending van de extra-territoriale rechten, heeft de Nederlandse regering zich genoodzaakt gezien tot deze bovengenoemde maatregel.

Er is echter nog geen sprake van dat de diplomatieke betrekkingen tussen Nederland en Spanje verbroken zijn, daar vice consul Schlosser belast is met de behandelingen van de gezantschapszaken.

Aan Bilbao en Madrid zijn door de Nationalisten ultimata verzonden om de steden over te geven, waaraan wel geen gehoor zal gegeven worden en de nationalisten zullen slechts over puinhopen deze steden binnentrekken.

Voor Madrid zal dit nog wel enkele weken kunnen duren.

Bewonderenswaardig is werkelijk de houding van de belegerden in het Alcazar te Toledo. Nog houdt men stand, zelfs na de geweldige opblazing, die zulk een effect had, dat in Toledo alle ruiten zijn gesprongen en de electriciteitsvoorziening enkele dagen niet functionneerde.

Dat de Nationalisten, die thans op 14 K.M. van het fort zijn, nog niet vermogen deze dappere verdedigers te ontzetten, is wel een bewijs met welk een kracht en verwoedheid er om Toledo gevochten wordt.

Van het wapen-embargo der mogendheden horen we niets meer: maar van wapenzendingen en andere hulp des te meer.

Er zijn zelfs lijken gevonden van regeringstroepen met Russisch geld in hun zakken: twee divisies van de regeringstroepen staan onder leiding van Russen en een onder leiding van een Fransman. Een Belgisch schip, met bestemming voor Argentinië leverde wapens aan de Spaanse Regering. Een grote wapensmokkelarij op de Zwitsers-Franse grens schijnt de uiteindelijke bedoeling te hebben gehad, Spanje van wapenen te voorzien. Een Russisch schip heeft de haven van Odessa verlaten met levensmiddelen voor de Spaanse communisten enz.

Zodat het wel de schijn heeft, dat ondanks de conferenties van de mogendheden Spanje rijkelijk wordt voorzien van middelen om de wrede burgeroorlog nog voorlopig te laten voortduren.

Van conferenties gesproken!

Dezer dagen is te Genève de Volkenbond weer eens bij elkaar gekomen, maar van besluiten is nog niets gekomen, zelfs nog niet eens van vergaderen: en het heeft er zelfs de schijn van, dat deze conferentie de chaos groter maken zal, dan deze al is.

Een voorbespreking tussen Frankrijk en Engeland heeft al geen resultaat opgeleverd: beter schijnt een bespreking te zijn gelukt tussen de Spaanse, Franse en Russische Ministers van buitenlandse zaken, maar dit gelukken levert juist een groot gevaar op voor een geweldige Europese uitbarsting tussen Rood en Zwart.

En tenslotte komt nog de Abessijnse kwestie weer, daar Haile Selasie zelf naar Genève is gekomen om nog eens weer zijn zaak te bepleiten.

Er is intussen een commissie benoemd voor het onderzoeken van de geloofsbrieven: over de uitslag kunnen we misschien nog elders in ons blad berichten.

In alle geval wordt deze Volkenbondsconferentie met angstige spanning geobserveerd. Zal deze conferentie Europa weer een stap verder brengen naar de chaos en wanorde, zoals dit met de laatste conferenties is geschied? En dan de daarop volgende conferenties van de Locarno-machten?

Het blijkt met de dag duidelijker, dat Duitsland het er op aan legt Rusland uit de Volkenbond te bannen. Maar Engeland heeft reeds hierop geantwoord, dat het niet van plan is het communisme te bestrijden, om het fascisme baas te doen spelen in Europa.

Er zouden voor het eind van het jaar wel eens zeer ernstige dingen in Europa kunnen gebeuren: ernstige gebeurtenissen, waarvoor het Vaticaan, wat steeds goed is ingelicht, telkens en herhaaldelijk waarschuwt.

Naar aanleiding van de gegevens in het Zondagse journalistiek overzicht van Paul de Waart in de K.R.O.-uitzendingen hebben: we de vorige week in ons algemeen overzicht de aandacht gevestigd op het daarin medegedeelde feit, dat de kerkvervolging in Duitsland aan 't kenteren was, vooral door de laatste brief van de gezamenlijke Duitse bisschoppen, dat ook de Katholieke Kerk een heftig bestrijder is van het Communisme.

Dezelfde avond echter dat Paul de Waart dit mededeelde, hield de beruchte Rosenberg in Neurenberg een rede, waarin duidelijk aan het Nationaal-Socialisme het alleen- en uitsluitend bestrijdingsrecht en ook de bestrijdingskracht werd toegekend tegenover het Bolsjewisme.

Enkele dagen later echter gaf de radiozender van het Vaticaan (die helaas lang niet krachtig genoeg is, maar waarin, naar we hopen, algehele verbetering komt) een toespraak des Pausen, welke in genoemd journalistiek weekoverzicht de meest gewichtige politieke daad, genoemd werd, maar waaraan de Grote Wereldpers, toch geen ruchtbaarheid meende te moeten geven.

Naar aanleiding van de aanwezigheid van honderden Spaanse refugés in Rome, deed de Paus een krachtige oproep tegen de Godlozenactie, omdat het communisme eenvoudig alle levenswaarden vernietigt.

Maar de Paus zeide tevens, dat allen die op enigerlei wijze aan de Kerk beleselen stellen, het communisme helpen.

En ofschoon de Paus geen land noemt, wordt met dit laatste zeker Duisland bedoeld, evengoed als Rusland met het eerste.

Een kans op een accoord met de Kerk is dan ook minder waarschijnlijk geworden.

Zondag is in Duitsland nog een schrijven voorgelezen van het gezamenlijke Episcopaat over de bijzondere school, dat zeker niet bij de Nationaal Socialistische leiders in goede aarde is gevallen.

De Suppletoire Begroting.

HET ANTWOORD VAN HET BESTUUR.

Ingenieur Koningin Emmabrug.

Aan de Minister van Koloniën is verzocht voor te bereiden de detachering van een ingenieur van de Rijkswaterstaat in Nederland als ingenieur van Openbare Werken te Curaçao voor een tijdvak van ten minste twee en ten hoogste drie jaren, ten einde te worden belast met de voorbereiding en de uitvoering van de vernieuwing van de Koningin Emmabrug en andere werken. Het was de bedoeling om de kosten te brengen ten laste van het artikel, waarbij in de begrotingen voor de jaren 1937 en 1938 gelden voor de vernieuwing van de brug eventueel andere belangrijke werken, zullen zijn toegestaan.

Ter vermijding van administratieve moeilijkheden wordt echter thans bij Nota van Wijziging voorgesteld de bezoldiging van 4 maanden van 1936 ten laste van art. 118 van de begroting te brengen.

Door de Dienst der Openbare Werken is een voorlopig plan voor de vernieuwing van de Koningin Emmabrug ontworpen, maar niet voldoende gedetailleerd voor de uitvoering van het werk. De nadere uitwerking van de plannen, de voorbereidingen voor aanbesteding en het toezicht bij de uitvoering zal o.a. behoren tot de werkzaamheden van de uit te zenden ingenieur.

Politiebureau.

Tegenover de opmerking van de leden in zake uitslaande ramen in het politiebureau, terwijl dit vlg. de Bouwverordening naar binnenslaande ramen moeten zijn, moge worden aangevoerd dat de verhouding tussen openbare gebouwen en openbare weg een geheel andere is dan tussen particuliere gebouwen en openbare weg.

Volgens het bepaalde in paragraaf 11 van de „Bouw- en woningverordening 1935" is het verboden om zonder vergunning een gedeelte van een gebouw te laten uitsteken over een openbare weg.

De mogelijkheid om naar buiten draaiende ramen te hebben is dus zelfs voor particuliere gebouwen niet uitgesloten.

Aanvankelijk bestond het plan om langs de noordgevel van het politiebureau een strook grond aan het openbaar gebruik te onttrekken en afgescheiden door een hek, bij het terrein van het politiebureau te voegen. Met het oog op de te grote vernauwing van het aanwezige straatje is dit plan opgegeven. De voetgangers ondervinden nu hinder van de openstaande ramen, hetgeen aanleiding is geweest om deze ramen te veranderen en naar binnen draaiend te maken.

Telefoon.

Enige tijd geleden hebben enkele vertegenwoordigers van een Engelse Mij. zich bij de Administrateur van Financiën vervoegd en aanbiedingen gedaan, zowel voor de aanleg van een automatische telefoon met exploitatie door het Gouvernement als voor exploitatie door deze maatschappij als concessiehoudster. Bij de gehouden besprekingen, welke uiteraard slechts een inleidend karakter hadden, werd overeengekomen dat een schriftelijk aanbod zou worden gedaan met uitvoerige berekeningen voor elke vorm afzonderlijk waaronder tot reorganisatie van de telefoon kan worden overgegaan.

Nu het kantoor van de Koloniaal Ontvanger meer ruimte biedt bestaat er geen bezwaar meer om de betaling van telefoonabonnementen in den vervolge aldaar te doen plaats hebben. Maatregelen worden genomen om binnen korte tijd de mogelijkheid van betaling van abonnementen en kosten op dat kantoor open te stellen.

Sluiting Fort Amsterdam.

Met het oog op de veiligheid en de benodigde controle komt het de Gouverneur onjuist voor af te wijken van de destijds voor de wachten opgemaakte consignes om op avonden, waarop mail wordt gedistribueerd voortijden toe te laten in het fort Amsterdam ten gerieve van hen die de post komen afhalen.

Straatnamen.

De quaestie der straatnamen, door enkele leden ter sprake gebracht, had reeds de aandacht van het bestuur.

In den vervolge zullen de straten, welke namen van gewezen Gouverneurs dragen, alle worden aangeduid zonder toevoeging van het woord „Gouverneur".

Watervoorziening.

Aangezien een langdurige beproeving in de werkplaats nodig is, om te kunnen nagaan de inwerking van de in het water zich bevindende calcium, magnesium, koolzuur en andere bestanddelen, op de bewegende delen van het controle apparaat en alsnog niet kan worden vastgesteld in hoeverre de incrustatie nadelig is op de werking dezer apparaten bij lang gebruik, kan nog niet worden overgegaan tot aanschaffing dezer apparaten.

De verlaging van de waterprijs werd bij de behandeling van de begroting voor 1937 afhankelijk gesteld van de in gebruikneming dier apparaten. Een verlaging van het tarief, waardoor een groter hoeveelheid water gebruikt kan worden dan nu het geval is, opent de mogelijkheid van grote uitbreiding van de watervoorzieningswerken, waardoor de exploitatiekosten, vooral in de droge tijd, zeer hoog opgevoerd worden. Op Aruba zal dan vermoedelijk aanstonds een tweede distillatie-inrichting moeten worden aangeschaft.

Huren.

Naar aanleiding van de vraag welke de geldende grondhuren op Curaçao zijn voor in erfpacht of huur uitgegeven domeingronden kan het volgende worden medegedeeld.

I. Percelen bestemd voor woningbouw in erfpacht.

Complex Abraham de Veerstraat	ƒ 0,42 per M²
Mundo Nobo ten Zuiden van tennisveld en Rifweg	ƒ 0.24 per M²
Terrein voormalige waterleiding, Groot-Kwartier aan het Schottegatweg en Rio Canario	ƒ 0.18 per M²
Mundo Nobo ten Noorden van Piscaderaweg en Rodeweg (achterweg)	ƒ 0.15 per M²
Groot Kwartier (achterw.	ƒ 0,045 per M²
Suffisant	ƒ 0.035 per M²

II. Percelen bestemd voor woningbouw in huur.

Monteverde, Baas José en Steenrijk per 100 M² per jaar	ƒ 30,—
Charo, Villa Maria Per M² per jaar	ƒ 0,15
2de District per M² per jaar	ƒ 0,05
In 't 3de District per perceel van = 175 M² per jaar.	ƒ 6,— ƒ 12,—

III. Gronden voor landbouwdoeleinden. Huurpijzen per jaar:

In het 2de District van ƒ 5,— per H.A. tot ƒ 10,—per H.A. naar gelang de soort van grond.

In het 3de District van ƒ 5,— per H.A. tot ƒ 7.50 per H.A. naar gelang de soort van grond.

Autobussen.

Naar aanleiding door enkele leden geuite wenselijkheid, dat autobusdiensten tussen de verschillende centra en in het Stadsdistrict in exploitatie worden gebracht, merkt het Bestuur op, dat inderdaad voor een verbinding tussen de verschillende centra vaste autobusdiensten zeer goed mogelijk en zelfs een verbetering zouden kunnen zijn.

Het Stadsdistrict zelf leent zich in het algemeen in verband met de geringe breedte der straten daartoe veel minder.

Ieder particulier initiatief in deze richting wordt echter, naar het oordeel van het bestuur, onmogelijk gemaakt door het bestaande systeem van een onbeperkt aantal vrije autobussen.

Slechts indien aan ene op te richten maatschappij bij uitsluiting of vrijwel bij uitsluiting het gehele personenverkeer zou worden toevertrouwd, zou naar het oordeel van het Bestuur een rendabele exploitatie denkbaar zijn.

Hetzelfde geldt eveneens voor ene exploitatie door het Gouvernement.

Het vergunningsstelsel der buschauffeur is nog niet in werking getreden, omdat, in de voorwaarden in de vergunningen te stellen, zal worden opgenomen, een van ongeveer deze strekking, dat de houder moet zijn in het bezit van een diploma, waaruit blijkt dat hij met goed gevolg een verkeerscursus heeft gevolgd. Deze cursussen zijn ingesteld door de Commissie van Veilig Verkeer en zullen binnenkort in werking treden. Zodra de chauffeurs behoorlijk gelegenheid zullen hebben gehad om deze cursussen te volgen en er een voldoend aantal geslaagd is, zullen de vergunningen aan de geslaagden uitgereikt worden.

Het Bestuur moge van deze gelegenheid gebruik maken om de aandacht van de Raad te vestigen op het volgende.

Bij Nota naar Aanleiding het Eindverslag 1935/'36-19 No. 4 is het standpunt van het Bestuur ten aanzien van de toepassing van het vergunningsstelsel uiteengezet. Het vangt aan met de zinsnede „Weigering om een vergunning te verlenen op de enkele grond, dat er geen behoefte aan vermeerdering van het aantal bussen bestaat, wordt niet juist geacht." Het Bestuur is nog van die mening, doch acht vermeerdering van het aantal bussen een gevaar voor de publieke veiligheid en vermindering daarvan thans zelfs noodzakelijk.

Er rijden nu ongeveer 400 bussen. Voor een dergelijk aantal bestaat ternauwernood emploi, hetgeen tengevolge van de scherpe daaruitvloeiende concurrentiestrijd, naar het oordeel van het Bestuur tot vele verkeerswantoestanden aanleiding geeft. Wel kan door het opvoeren der exameneisen tot uitschakeling van een aantal buschauffeurs gekomen worden, doch dit zal niet tot een vermindering van het aantal autobussen behoeven te leiden.

Het Bestuur meent, dat voor ten hoogste een 250 bussen alhier behoefte plaats is.

Het Bestuur zou het op prijs stellen alsnog het oordeel van de Raad in deze te mogen vernemen.

Uitbreiding Politiecommando.

Het was het Bestuur aangenaam te vernemen, dat de Raad, zij het op enigszins andere gronden dan het Bestuur, zich wel met de voorgestelde uitbreiding van het commando der Militaire Politietroepen schijnt te kunnen verenigen.

Vrijwilligerscorpsen.

Hoewel Curaçao beschikt over een aantal mariniers, een flotieljevaartuig en ruim 90 man militaire politietroepen, is naar de mening van de ondergetekende de totale sterkte niet voldoende om ernstige mogelijkheden het hoofd te bieden. Zolang dan ook niet over een groter garnizoen beschikt kan worden moet, hoewel aan vaste troepen de voorkeur zou worden gegeven, voor bepaalde doeleinden van vrijwilliger korpsen gebruik worden gemaakt.

Op de vraag of deze personen bedreven in de wapenhandel niet mogelijk gevaar kunnen opleveren, kan worden geantwoord dat het Bestuur slechts die personen tot Vrijwilligerkorpsen laat toetreden van wie het overtuigd is, dat zij in die korpsen ten volle op hun plaats zijn.

Woningbouw.

In verband met het vertrouwen door enkele leden uitgesproken, dat de voorwaarden, de stichting „Volkswoningbouw" een voorschot zou kunnen ontvangen dezelfde zullen zijn als die waaronder de stichting „Volkshuisvesting" een voorschot uit 's lands kas ontving kan worden medegedeeld, dat deze voorwaarden inderdaad gelijk zullen zijn, met dit onderscheid slechts dat aan de Stichting „Volkswoningbouw" zal worden toegestaan hare woningen uitsluitend ter beschikking te stellen van arbeiders van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij.

Tegen het in huurkoop uitgeven van de te bouwen woningen aan anderen dan inheemsen zal van Bestuurszijde geen bezwaar worden gemaakt.

Uitvoering werken op Bonaire.

Bij het Departement van Openbare Werken waren volgens de opname van 30 Juni en 31 December 1935 op Curaçao slechts 4 Bonairianen als dagloner werkzaam.

Bij de uitvoering van de herstellingswerkzaamheden aan het dak van de Gezaghebberswoning te Bonaire waren geen andere dan Bonairiaanse werkkrachten aanwezig onder leiding van een uit Curaçao gezonden timmerman-uitvoerder.

Wegenverbetering.

De aangevraagde post is bestemd voor de volgende verbeteringen:

weg Julianadorp	ƒ 61.500,—
weg Julianadorp naar Zegoe	14.000,—
weg Santa Rosa bij Suikertuintje	12.000,—
onderhoud buitenwegen door de Districtmeester	10.000,—
Samen	ƒ 97.500,—

Voor herstelling van de wegen naar Hato, Newport en Bullenbaai is een afzonderlijke post bij de verdeling der beschikbare fondsen uitgetrokken, grotendeels bestemd voor het maken van duikers en bijbehorende grondwerken in de weg naar Hato.

Na voltooing dezer werken zal in het jaar 1937 verharding van de weg kunnen volgen.

Aangezien tijdens de uitvoering van deze werken is gebleken, dat wegens de voorspoedige en snelle uitvoering van de wegen op en nabij het Rif van de daartoe nodig geraamde bedragen, geld is overgebleven en het tegelijk met het grondwerk uitvoering van de verharding goedkoper is dan gescheiden uitvoeringen, is reeds in dit jaar een begin gemaakt met de verharding van de weg naar Hato.

Rustoord „Groot Kwartier".

Aan de bouw van het Rustoord te Groot Kwartier was op 31 December 1935 verwerkt een bedrag van ƒ 147.000.

Uit het beschikbaar gestelde bedrag van ƒ 200.000, bleef toen nog over in 1936 te verwerken een bedrag van ƒ 26.000,

Voorts zijn nog de volgende werken nodig gebleken en reeds uitgevoerd:

het bijbouwen van overdekte dagverblijven	ƒ 1100,—
het bijbouwen van een W.C. bij de keuken	300,—
het maken van een tweede afrastering	375,—
aanschaffing van speciale sloten en sleutels	440,—
uitbreiding van de riolering	4350,—
completering van de inrichting	750,—
het aanbrengen van wandbetegeling in de W.C's	425,—
verschillende reparaties	350,—
onvoorzien en ter afronding	200,—
totaal	9000,—

De totaalkosten van de gebouwen hebben dus bedragen 209,000.—

De bouwwerken zijn thans geheel voltooid. Aan inrichting is besteed rond ƒ 10.300,—.

Aankoop Percelen Punda.

Het was de Gouverneur aangenaam uit het Voorlopig Verslag te mogen vernemen dat de Afdelingen zich geheel konden verenigen met de uitgave voor de aankoop van percelen in Punda.

De spoed waarmede enkele van de onderwerpelijke acties moesten tot stand gebracht lieten niet toe, te voren het oordeel van de Raad te vragen. Zo de aankoop van een pand, hetwelk in openbare veiling werd verkocht en waardoor juist de mogelijkheid werd geopend om in de toekomst een behoorlijke parkeerruimte te verkrijgen. Voorts de aankoop van een pand, waarvan de toestand minder deugdelijk was, waardoor een bepaald gunstig ogenblik werd voor de aankoop. De onderhandelingen met de eigenaren leveren bovendien wel eens moeilijkheden op zodat het benodigde crediet eventueel niet steeds met juist-

DEWERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Langs de Atlantische kust van N-Amerika heeft een geweldige orkaan gewoed, zoals men in jaren niet heeft gekend.

Vooral de Staten Noord- en Zuid Carolina, Virginia en Maryland werden geteisterd.

De schade is zeer groot.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

H.M. de Koningin zal 3 October a.s. bij de plechtige indienststelling van de nieuwe kruiser de Ruyter een rede uitspreken, waarbij de etat majoor en de bemanning op het achterdek opgesteld zullen zijn. Voorts zullen de Vice admiraals Vos en Kruys aanwezig zijn. Na de plechtigheid zal Hare Majesteit de kruiser bezichtigen.

Het prinselijk paar heeft Zondag verschillende fietstochtjes door de bossen ondernomen, vrijwel onopgemerkt door het publiek.

Het Prinselijk paar werd te Apeldoorn op bijzonder hartelijke wijze gehuldigd bij de rijtoer. Diverse verenigingen hadden zich opgesteld. Vele erepoorten met welkomstopschriften waren aangebracht. Het personeel van het paleis het Loo defileerde voor het gebouw. De pachters brachten hun hulde die een geheel intiem karakter droeg.

Naar verluidt is het Nederlandse Luchtschip syndicaat voornemens een luchtschip in Amerika te bestellen. Deze zeppelin zal na enige proefvluchten over de Atlantische oceaan voor de Indische route bestemd worden. De onderhandelingen met de Duitse luchtschip werf hebben tot nu toe een bevredigend resultaat geleid.

Volgens een mededeling die de Telegraaf ontving onderhandelt de KLM over een luchtvaartverbinding Amsterdam-Kaapstad, via de Afrikaanse Westkust, die in samenwerking met de Imperial Airways geëxploiteerd zou worden.

De wethouder van publieke werken te Amsterdam heeft namens het gemeentebestuur een studiecommissie geinstalleerd voor het tunnelplan onder het Y, dat thans in een nieuw stadium gekomen is.

SPORT.

Zondag werden te Amsterdam de volgende competitiewedstrijden gespeeld: Stormvogels—CVV 1-3; Blauwwit—Excelsior 1—3; RCH—Xerxes 2—9; DHC—ADO 3—2; VUC—KFC 1—1; ZFC—Hermes DVS 0—2; Feyenoord—DWS 5—2; HBS—Haarlem 0—5; Sparta—VSV 2—0; Tubantia—PEC 2—1; Wageningen—AGOVV 1—2; Enschede boys—Enschede 1—2; ZAC—Goahead 2—4; NEC—Heracles 2—4; Eindhoven—BVV 4—0; HSC—GVAV 0—5; Be Quick—Velocitas 2—2; Friesland—Achilles 5-3; Veendam—Hoogezand 1—1; Sneek—Leeuwarden 1—0.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 18 tot en met 25 September 1936.

Roxy.

It is in the Air.
Night at the Opera.
Aun of green gables.
Milkky Way.
Our little Girl.

Cinelandia.

Charlie Chan's Secret.
Sanders of the River.
Cowboy and the Kid.
Night at the Opera.
Sunset Range.
Metropolitan.

Hollywood.

Milky Way.
Lemon drop Kid.
Chu Chin Chow.
Gay decepcion.
Our little Girl.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Roxy.

Ladies love danger.

Cinelandia.

G. Man.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

---

heid zou zijn op te geven. Ook wensen de eigenaren somtijds een onmiddellijke beslissing. Niettemin, zal daar waar mogelijk, met de verlangens van de Afdelingen worden rekening gehouden. Gevolg gevende aan de in het Voorlopige Verslag geuite wens wordt bij Nota van Wijziging alsnog een bedrag van 17875 gulden aangevraagd. Een specificatie van de betrekkelijke fondsen is ter Griffie gedeponeerd ter inzage voor de leden.

Bouw- en Woningtoezicht.

Bij het uitgeven van bouwvergunningen is voortdurend gestreefd naar een toepassing van de Bouw- en Woningverordening 1935 overeenkomstig de tekst van deze verordening en de tijdens de behandeling van het ontwerp gegeven toelichtingen.

Gebleken is dat de door het bouwtoezicht in praktijk gebrachte interpretatie van de verordening op sommige punten afwijkt van de opvatting van de Koloniale Raad.

Het Bestuur is genegen om binnenkort een wijziging voor te stellen van de bepalingen vervat in deze verordening bij artikel 33 tweede lid en om te onderzoeken of aanvulling van artikel 23 is gewenst en of er aanleiding bestaat om het bepaalde in artikel 36 tweede lid, in aanmerking genomen artikel 33 eerste lid, te doen vervallen.

Bij de uitgifte van bouwvergunningen wordt de grootst mogelijke spoed betracht en de nodige hulp aan de aanvragers verleend.

Post Boeten.

Aangezien onder de middelen steeds, zonder bewaar van de zijde der Afdelingen een post „Boeten" werd geraamd, gelijk zulks óók het geval is bij andere begrotingen, kan niet worden ingezien dat een verhoogde raming, minder kies is. Overigens wordt ook door ondergetekende betreurd, dat de post „Boeten" een stijgende tendenz vertoont.

De gouverneur van Curaçao,
G. J. J. Wouters.

CURACAO.

Onderscheiding.

Aan de bekende Geneesheer en Chirurg, Dr. Hugenholtz, is dezer dagen de onderscheiding aangeboden van het „fellowship of the international college of Surgeons".

Dit wetenschappelijk genootschap is gevestigd te Geneve in Zwitserland.

Onze oprechte gelukwensen met deze welverdiende onderscheiding.

Welkom.

Met het m.s. Columbia keerden weer terug van Europa Dr. J. R. Arends en echtgenote. Dr. Arends zal dezer dagen weer zijn werkzaamheden op Aruba hervatten.

Ook keerden weer terug de Hr. J. C. Paap en echtgenote, gouvernementsambtenaar op de Bovenwinden.

Met dezelfde gelegenheid arriveerden hier de Hr. A. van Meerten met familie, hoofdonderwijzer voor St. Maarten.

Voor de nieuwe brug.

Met het m.s. „Columbia" is Zondag hier aangekomen Ir. G. Schoorl met echtgenote en kinderen.

Ir. Schoorl is uitgekomen in verband met de nieuwe brug over de St. Annabaai, waarvan de helft der gelden is gevoteerd op de begroting 1937.

Enquetrice voor de T.B.C.

Door bemiddeling van het Rode Kruis is thans met het m.s. Colombia hier gearriveerd Zuster C. H. M. Horman, die zich hier zal vestigen als enquetrice van de Cur. Afdeling van het Nederl. Rode Kruis, voor de bestrijding der T.B.C.

Dank zij het initiatief van ons Rode Kruis-Bestuur zijn we hiermede een grote stap gevorderd op het gebied der T. B. C.-bestrijding. Moge dit werk grote successen oogsten.

Alg. Ned. Verbond.

Van het Bestuur van het Algemeen Nederlands Verbond, groep Nederlandse Antillen, vernemen wij, dat de plaatsbespreking voor de film K 18, kan plaats hebben bij El Louvre op Dinsdag en Woensdag van 9—12 en van 2—5 uur.

De leden worden verzocht tijdig aanwezig te zijn.

K
KRO
O

Wereldprogramma.

Zondag 27 September.
Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. De R. K. Werklozenkampen in Nederland, door Rector C. Bannenberg.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. De Film in Nederland, door A. van Domburg.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Brand.

Maandag avond tegen half 7 brak er een veldbrand uit in de mondi ter Oostzijde van het Sanatorium het Groene Kruis.

De brandweer wist spoedig deze brand, waarbij veel vuil werd opgeruimd, te blussen.

Vooral de nieuwe koolzuurspuit deed daarbij goede diensten.

Dronkenschap.

Een werkeloze Sint Martijner verkeerde in zulk een verregaande staat van dronkenschap, dat hij, Maandagavond tegen de grond viel en zijn gezicht, vooral zijn neus zwaar verwondde, zodat opname in het hospitaal noodzakelijk was.

Hoofd Willem de Zwijgerschool.

We lezen in de Surinaamse bladen:

De heer Th. A. Ch. Simoons, enige maanden geleden in dienst getreden bij de petroleum op Curaçao, is benoemd tot hoofd der Willem de Zwijgerschool aldaar.

Hij is bezitter van de Surinaamse hoofdakte en de akte Engels L. O.

Mevrouw Wouters hersteld.

Blijkens een in dit blad geplaatste dankbetuiging is Mevrouw Wouters weer geheel hersteld.

Een degelijk onderzoek van enkele dagen in het St. Elisabeths gasthuis enkele weken maakte uit, dat slechts een rustkuur nodig was, waarom de familie zich toen naar het Gouverneurs-buitenverblijf Hato begaf.

Gelukkig dat met deze rust de vermoeienissen van het eerste nieuwe in een tropenland, zijn overwonnen.

We wensen Gouverneur Wouters en familie na deze eerste acclimatisering verder de meest voorspoedige gezondheid.

Hoofd Wilhelminaschool.

Met het m.s. Columbia is hier gearriveerd het nieuwe hoofd der Wilhelminaschool, Mej. Heidenreich.

Fantaisie in berichtgeving.

We hebben reeds meerdere malen de aandacht gevestigd op de fantastische wijze, waarop Aneta-berichten hier verdraaid worden.

Onlangs heeft Aneta ons medegedeeld, dat deze fout op Curaçao lag en waarvan we op verzoek van het bureau mededeling hebben gedaan in ons blad.

De fantastische berichtgeving blijft echter doorgaan. Men maakt maar wat van de Aneta-berichten en laat zelfs veel weg.

Zo lazen we dezer dagen het volgende telegram:

Prins Bernard in de hoofdstad.

Amsterdam, 21 September. Prins Bernard, vergezeld door den ondervoorzitter van de Eerste Kamer en den secretaris bezocht de hoofdstad. Zij gebruikten de lunch in Europa, waar zij vanuit de ramen het stadsbeeld en de Munttoren aandachtig beschouwden. Na de lunch vertrokken zij weer, vrijwel door niemand opgemerkt.

De lezers zullen misschien de vraag gesteld hebben, of het nu zo belangrijk is, als Prins Bernard „van uit de ramen van een hotel het stadsbeeld en de Munttoren aandachtig gaat beschouwen"?

Maar het bericht luidde dan ook heel anders.

Wat wij toevallig 's morgens van de Nirom hoorden, was dat Prins Bernard vergezeld door de ondervoorzitter van de Raad van State en zijn secretaris, een bezoek brachten aan Mr. Trip, de voorzitter van de Nederlandse Bank.

Jubileum.

Heden viert in intieme kring de Zeer Eerw. Pater Tob. Jansen te Pietermaai de dag, dat hij 25 jaren geleden zijn religieuse professie deed in de orde van de Dominicanen.

Onze beste wensen.

„Ik ben jong geweest, maar jij was nooit oud," zei de grijsaard tegen de knaap, „ik heb dus bij jou iets vóór."

Wie geen schuld bekennen durft, voelt zich zwak.

Wie de lof van allen zoekt, verdient hem wis van niemand.

Een godsdienstig proces van onafzienbare betekenis is ingezet, wanneer de Kerk ontwaakt in een ziel.

Iemand, die het goede precies zover en zoveel betracht, als hem aangenaam is, is dáárom nog geen goed mens.

Het getuigt vaak van meer verstand om zekere vragen niet te horen dan om op iedere vraag antwoord te geven.

Het moest toch eigenlijk wel te denken geven, dat de duizend en één wijze uitspraken van verstandige mannen het wezen der vrouw nog altijd niet zuiver hebben getekend.

Men zou menen, dat naar gelang van die vooruitgang der beschaving minder wetten nodig zullen zijn, maar de praktijk leert, dat precies het tegenovergestelde het geval is.

De zon verlicht en koestert met haar stralen. Maar er zijn ogen, die het licht niet verdragen kunnen, zoals er vogels zijn, die zich te pletter vliegen tegen het licht van de vuurtoren.

Hiermede vervullen wij den treurigen plicht kennis te geven van het overlijden te Bonaire van Mejuffrouw

MARIA WILHELMINA HART

in den ouderdom van 80 jaar.

Bonaire, 21 September 1936

Namens de Familie:

C. E. B. Hellmund

L. D. Gerharts.

Belangrijke Bekendmaking voor Buschauffeurs.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao brengt het navolgende ter kennis.

Binnenkort zal aan het gestelde in artikel 94 der Algemene Politiekeur, waarbij voor het optreden als bestuurder van een huurauto of autobus een vergunning worden gegeven.

Aan bedoelde vergunning zullen verschillende voorwaarden verbonden worden. Een der voorwaarden, waaraan voldaan zal moeten worden is, dat de aanvrager in het bezit is van een diploma, waaruit blijkt, dat hij met goed gevolg een cursus doorlopen heeft, ingesteld door de Commissie voor Veilig Verkeer.

Deze cursus vangt aan op Maandag 5 October 1936. De duur van de cursus is bepaald op 10 lesuren (elke week één les).

De lessen worden gehouden iedere Maandag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Vrijdag van 5—6, van 7—8 en van 8—9.

Voor zover mogelijk zal ten aanzien van dag en uur rekening gehouden worden met de wensen der deelnemers.

Is eenmaal voor een bepaalde deelnemer dag en uur vastgesteld, dan kan hierin geen verandering meer aangebracht worden.

Aan het einde van de cursus wordt een examen gehouden, waarna de deelnemers, die hieraan voldaan hebben een diploma wordt uitgereikt.

Deelnemers, die niet slagen of die meer dan één lesuur geheel of gedeeltelijk afwezig waren, kunnen het diploma niet verkrijgen. Zij zullen evenwel in de gelegenheid gesteld worden opnieuw een cursus te volgen.

Personen, die tweemaal een cursus volgden, doch het diploma niet konden verwerven, zijn van verdere deelname aan de cursussen uitgesloten en kunnen dienovereenkomstig niet voor een vergunning tot het besturen van een huurauto of autobus in aanmerking komen.

De aanmelding tot deelname aan de cursus, tevens aanvrage om een vergunning kan geschieden aan het Hoofdbureau van Politie of aan de Politiewacht Rio Canario en wordt gesloten op 29 September 1936.

Na het indienen van een aanvraag, worden gegadigden verzocht op 1, 2, of 3 October 1936, zich op de hoogte te stellen aan het Hoofdbureau van Politie of aan de Politiewacht Rio Canario, op welke dag en uur de cursus voor hen gehouden zal worden.

Ondergeteekende ....

houder van rijbewijs No .... verklaart van het bovenstaande te

hebben kennisgenomen en verzoekt in aanmerking te komen voor een

autobus / huurauto.

Hij verzoekt, zoover mogelijk den cursus te volgen op:

.... van .... tot .... ofwel

op .... van .... tot ....

Datum **Handteekening.**

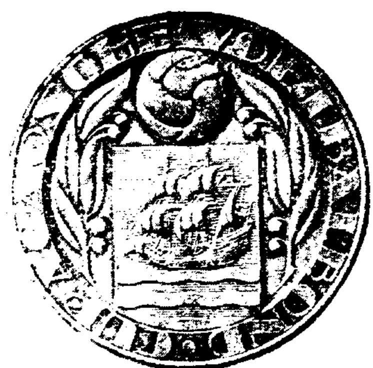
Mr. & Mrs. C. L. Juliao

take pleasure in announcing

the birth of their son

Egbert.

Curaçao, 14 Sept. 1936. 3-2

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 20 September 1936.

Jong Holland — R.C.C.,	Gestaakt. stand 1—0 voor R.C.C.
Scherph. — Hercules	2—2
S.U.B.T. 2 — Atletico	2—0
Volharding 2 — Transvaal 2	Niet doorgegaan wegens niet opkomen van Volharding 2

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten	Gem.
Jong Holland	4	4	0	0	10	2	8	2.—
R.C.C.	3	2	1	0	4	2	5	1.66
S.U.B.T.	4	2	1	1	4	3	5	1.25
Transvaal	4	0	3	1	3	4	3	0.75
Asiento	3	1	0	2	4	4	2	0.66
Volharding	3	1	0	2	4	4	2	0.66
Scherpenheuvel	4	0	2	2	3	7	2	0.50
Hercules	3	0	1	2	2	8	1	0.33
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	7	7	0	0	29	1	14	2.—
Jong Holland 2	2	2	0	0	7	1	4	2.—
P.S.V.	5	4	0	1	10	6	8	1.60
Atletico	6	4	0	2	5	5	8	1.33
Be Quick	6	3	1	2	12	5	7	1.16
Asiento 2 **	4	3	0	1	12	13	4	1.—
Scherpenheuvel 2	5	2	0	3	8	5	4	0.80
Feyenoord	4	1	0	3	8	9	2	0.50
D.D.V.O.	5	1	0	4	4	11	2	0.40
Hercules 2	5	1	0	4	7	18	2	0.40
Volharding 2 *	3	0	1	2	6	8	0	0.00
R.C.C. 2 ***	4	1	0	3	3	9	0	0.00
Transvaal 2	4	0	0	4	1	18	0	0.00

*) 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

**R. K. PADVINDERSVERENIGING.
ST. THARCISIUS-GROEP.
CURAÇAO.**

De Verkenner stelt er een eer in van binnen niet anders te zijn dan hij zich naar buiten voordoet.

De verkenner gedraagt zich overal even ridderlijk, even eerlijk, even edel en even voornaam als onder het oog van zijn hopman.

De verkenner houdt de eer van zijn troep vooral hoog thuis, in de kring van zijn dierbaren.

De verkenner gehoorzaamt met de blijheid van een kind en de stiptheid van een soldaat.

De verkenner oefent zich in de liefde van de daad en weet zijn eigenliefde te onderdrukken en klein te houden.

De verkenner ziet op de achtergrond van spel en pret de zelfbeheersing en de training van de wil.

De verkenner schuwt het harde en zware niet, daar hij een man wil worden, die het leven aandurft.

De verkenner bewaart altijd een opgeruimd gemoed en lacht met de kleine tegenvallers van het daagse leven.

De verkenner geeft zich nooit gewonnen en stapt moedig door ook als de voeten zeer doen.

De verkenner geeft zijn gulste lach voor een halve cent, maar zijn droogste traan nog voor geen halve gulden.

De verkenner houdt van de natuur en heeft een open oog voor het wisselend spel van haar schoonheid.

De verkenner besteedt een redelijke zorg aan zijn lichaam, want hij weet dat ook het lichamelijke een gave is van God.

De verkenner bewaart zijn ziel rein van iedere smet; aan niemand en niets verkoopt hij zijn ideaal.

De verkenner belijdt dit ideaal door de glans van zijn ogen, door de lach van zijn mond, door de rust van zijn ziel.

De verkenner leeft mee met al zijn makkers; zijn troep is voor hem een heilige broederschap.

De verkenner ziet met eerbied en vertrouwen op tot zijn aalmoezenier, die hij als zijn vaderlijke vriend beschouwt.

De verkenner doet zijn plicht tegenover Christus, Die hij begroet als zijn oudste Broeder, als de grote Hopman.

Ziedaar de deugden van een goed verkenner, van een katholiek verkenner, van de beste verkenner.

Ze moeten boven Uw leven staan als de uitslaande vlag in het kamp.

Er bestaat maar één manier om dit ideaal-verkenner-zijn te bereiken: Iedere dag opnieuw er naar te trachten.

We hebben jongens nodig die willen en dat is het enige.

(Pater Hier. Rongen O. Cist. R.)

Het gebeurt vaak, dat men veinst een idee aan te hangen om het haten van een andere goed te praten.

Hoe Erasmus in Japan kwam.

De lotgevallen van het na drie eeuwen teruggevonden beeld.

Aan boord van het eerste Rotterdamse schip, dat Japan bereikte.

Bij gelegenheid van de offiële aanbieding in bruikleen van het Japanse Erasmusbeeld door de Japanse Gezant, heeft de heer W. A. Engelbrecht, voorzitter der Kamer van Koophandel en bekend door zijn historische studiën in de zeevaartkunde, onlangs een overzicht gegeven van de nasporingen naar de herkomst van dit beeld. Het volgende is hieraan ontleend:

Sedert 1926 konden identiteit en herkomst van dit beeld worden vastgesteld.

Het Meinummer van 1926 van het Tijdschrift „Het Missiewerk" bevatte in een artikel van Fr. Donatus van Adrichem O.F.M., helaas drie jaar geleden te Florence overleden, de beschrijving van een photographie, door Japan naar de Missie-tentoonstelling te Rome gezonden, van dit beeld, dat toen in een Japanse tempel bewaard werd. De schrijver van het artikel, die een bekwaam historicus was, merkt daarin op, dat onder de vele prachtige voorwerpen door Japan ingezonden deze photographie achter een pilaar gehangen was tegenover een keur van Japanse costuums, zo weinig in het oog lopend dat vele bezoekers haar niet eens zagen. Volgens het in het Frans gestelde bijschrift, vermoedelijk door een Japans deskundige opgesteld, zou het 'n Christen-geloofsverkondiger voorstellen, zonder dat met zekerheid de herkomst bekend was, terwijl op de banderol in de rechterhand van het beeld 3 regels schrift voorkomen, waarvan de letters ER...MUS op de eerste en een M met 1598 in cijfers op de laatste regel leesbaar waren.

Door de gelijkenis der photographie met het bekende Erasmusportret van Holbein gevoelt Fr. Donatus zich „bijna zeker", dat het beeld Erasmus voorstelt. Het opschrift laat zich dan volgens hem gemakkelijk aanvullen tot Erasmus, Rotterdam 1598. Het jaartal en de herkomst van het beeld kan hij zich niet verklaren.

Het artikel kwam onder de aandacht van de heer J. W. van Nouhuys, toen directeur van het Museum voor Land- en Volkenkunde en het Maritiem Museum Prins Hendrik, te Rotterdam, voor wie het duidelijk was, dat het betreffende beeld t' hekbeeld moest zijn van 't Schip „de Liefde", tevoren „Erasmus" geheten, dat in 1598 uit Rotterdam vertrok en door Straat Magellan in 1600 Japan bereikte. Uit nasporingen van dr. J. W. IJzerman voor de Linschoten-Vereniging was bekend, dat dit schip op zijn reis een beeld van Erasmus boven de achterspiegel voerde.

Door tussenkomst van Buitenlandse Zaken, ingeroepen door de heer van Nouhuys, werd aan de Nederlandse Gezant te Tokio verzocht, nadere gegevens in te winnen.

Uit een studie onder de titel „A collection of Historical Materials connected wih the Roman Catholic Religion in Japan" door wijlen dr. Nagayama, directeur van de Nagasaki Bibliotheek, in begin 1926 gepubliceerd vóór Fr. Donatus de photographie van het beeld te Rome opmerkte, bleek dat het beeld volgens de hoofdpriester van de tempel, waarin het bewaard werd, behoord moest hebben aan het geslacht „Makino" waarvan een der voorouders in de eerste helft van de 17e eeuw verblijf moest hebben gehad in Bungo Funai.

Dit laatste is zeer belangrijk, daar uit de reisverhalen van „de Liefde" bekend is dat dit schip in deze streek Japan bereikte.

Toen de identiteit van het beeld en het verband met „de Liefde" vastgesteld waren, was de belangstelling ervoor zeer groot in Japan.

Aan Rotterdamse voorstellen om het beeld door aankoop voor het Maritiem Museum Prins Hendrik te verkrijgen kon geen gevolg gegeven worden. Het beeld werd van de tempel naar het Keizerlijk Museum te Tokio overgebracht en werd sedert bij Decreet van de Keizer verklaard tot de nationale schat van Japan te behoren.

Herinneringen voor het Japanse en Nederlandse volk eraan verbonden.

Het jaar 1598 op de rol in de rechterhand van het beeld aangebracht is in onze handelsgeschiedenis bekend als een jaar van geestdriftige ondernemingslust, waarin alle kringen der maatschappelijke samenleving in Nederland deelden. Onder de 22 schepen, die dat jaar naar Oost-Indië uitzeilden, bevond zich ook het schip „de Liefde", tevoren „Erasmus" geheten, behorende tot een vloot van vier schepen: „de Hoop", „de Liefde", „het Geloove", „de Trouwe" en een jacht „de Blijde Boodschap" (tevoren „Het vliegende Hert" geheten") door een combinatie van Rotterdamse kooplieden uitgezonden om door Straat Magelhaen zo mogelijk op Zuid-Amerika, Japan en Oost-Indië handel te drijven.

Uitvoerig zijn de wederwaardigheden dezer onderneming en de lotgevallen der 5 schepen door dr. F. C. Wieder beschreven in een voortreffelijke werk der Linschoten-Vereniging.

Het schip „De Liefde" ex „Erasmus" zeilde uit met een bemanning van 110 koppen onder Simon de Cordes, koopman en reder te Rotterdam als vice-admiraal, die echter reeds voor het bereiken van Straat Magelhaen overleed en in die rang opgevolgd werd door Gerrit van Beuningen, het laatst in Amsterdam als koopman woonachtig geweest.

Na het passeren van Straat Magelhaen werden de vijf schepen door zware stormen uiteengedreven „De Hoop" en „De Liefde" ontmoetten elkaar in begin November 1599 op ongeveer 37 gr. Z.B. bij het eiland S. Maria op de Chileense kust. Op een tocht aan wal verloren van Beuningen en 23 schepelingen bij een overvalling van Araucaners het leven; Jacob Quaeckernaeck, gewoonlijk Jaep Quaeck genoemd, in deze stad geboren, schipper op de „de Liefde" nam nu tevens de plaats van vice-admiraal in. „De Hoop" en „de Liefde" besloten toen naar Japan over te steken, hopende daar voor hun koopwaar een markt te vinden.

In de Stille Oceaan werden de schepen de 22sten en 23sten Februari 1600 opnieuw door hevige stormen geteisterd. „De Hoop" ging verloren, verder werd althans niets van haar vernomen. Op de 19en April d.a.v. bereikte „De Liefde" op ongeveer 33 gr. N. B. de Beppu Baai in het Landschap Bungo, bij het tegenwoordige plaatsje Oita met nog slechts 24 man, waarvan niet meer dan 5 op de been waren, terwijl de volgende dag door uitputting nog 6 overleden. **Dit was de eerste reis onder Hollandse vlag over de groten Oceaan.**

Onder de zieken, die verder allen herstelden, bevond zich ook Quaeckernaeck, De eerste stuurman Will. Adams, een Engelsman, die reeds op Hollandse schepen het zoeken naar een doortocht om het Noorden naar Oost-Azië had meegemaakt, nam de leiding op zich, daarin bijgestaan door Jan Joosten Lodenstein (in Japanse archieven Yayosoe genoemd).

De komst der Hollanders was in Japan niet onwelkom; de tijd voor het aanknopen van betrekkingen was gunstig.

De welvaart onder de 15 tot 20 millioen sterke bevolking was toen zeer groot, koopkrachtig was het rijk o.a. door belangrijke zilverproductie. De buitenlandse handel, althans met Europa, werd sedert ongeveer 60 jaar door Portugezen gedreven en voor de sterk toenemende behoeften beschouwde Tokugawa Iesajoe uitbreiding van de handel van groot belang, waarin wel hoogstwaarschijnlijk de welwillende houding die Will Adams, Jan Joosten Lodestein en de andere Hollanders van Iejasoe ondervonden, mag toegeschreven worden. Zij mochten zich in Japan vrij bewegen en een beroep uitoefenen. Voor het afstaan van schip en lading werd hun een belangrijke som geld van ongeveer 100.000 gulden ter beschikking gesteld.

Iejasoe herstelde de eenheid van het machtige rijk en in 1603 8ste jaar Ketsjo, benoemde keizer Go-Joze hem tot Sjogoen. Hij overleed in 1616 en 25 jaar later plaatsen de in Japan gevestigde Hollanders een fraaie kandelaber in het voor hem gebouwde mausoleum te Niko aldaar nog aanwezig.

Omtrent het verblijf der schepelingen van „De Liefde", die Japan bereikten geeft dr. Wieder in zijn bovengenoemd werk der Linschoten-Vereniging nog verschillende bijzonderheden. **Zij werden de voorbereiders van de vriendschappelijke** betrekkingen, die sedert tussen Japan en ons land bestaan hebben en die zich in de 18de en eerste helft der 19de eeuw ook sterk op cultureel gebied ontwikkelden. Veel bijzonderheden hieromtrent zullen in een aangekondigde en binnenkort te verwachten publicatie ener studie „Jan Compagnie in Japan" van de Engelse kapitein C. R. Boxer, die enige jaren aan de Britse ambassade te Tokio verbonden was, het licht zien. Genoemde officier trof ook gedurende zijn verblijf in Japan in het Keizerlijke Museum te Ueno 3 bij elkaar behorende zeekaarten aan, waarvan één met 18 Februari 1598 gedateerd, die ongetwijfeld volgens hem en de Heer van Nouhuys tot de uitrusting van „De Liefde" behoord hebben, waarover de laatste een beschrijving gaf in Tijdschrift van het Konniklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap.

In een studie van professor Yamagata over de betrekkingen tussen Japan en Holland tijdens het Tokugawa regime treft ons zijn conclusie: „de motieven van de vroege Hollandse vestiging was niet zonder element van zelfzucht, maar om deze pioniers voor te stellen als uitsluitend dat „eigen belang" dienende is onwetendheid omtrent de werkzaamheden van Japan's eerste instructeurs."

Onze gedachte gaan hierbij heden uit naar de kloeke mannen, die Japan met hun schip „De Liefde" bereikten onder het teken van het beeld van Erasmus van Rotterdam.

De ontwikkeling is geen uurwerk, dat men naar believen voor- of achteruit kan zetten. Een achterwaarts bestaat niet in de geschiedenis, slechts een voorwaarts.

Een in aanbouw zijnd huis lijkt verrassend veel op een ruïne, vooral voor lieden, die vlug voorbij gaan en niet alle goed uit hun ogen kijken.

Aankomst en vertrek der schepen van 23 — 30 September 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
El Libertador	24	Maracaibo, Aruba	24	Aruba, Maracaibo
Crijnssen	24	Pto. Limon	24	Amsterdam, Hamburg
Frida Horn	—	Newport (Curaçao)	24	Cartagena
Amor	25	Maracaibo	25	P. Cabello, New York
Atlas	—	Curaçao	25	Dom. rep. Haiti
Boskoop	—	Curaçao	25	[illegible] Col., Haiti
Midas	25	Costa del Pac Cristobal	25	L'pool, R'dam, A'dam, H'burg
Baralt	—	Curaçao	26	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius, St. Kitts
El Libertador	27	Maracaibo, Aruba	27	Aruba, Maracaibo
Stuyvesant	27	New York, P. au Prince La Guaira	27	Amsterdam via Venezuela, Suriname
Falcon	27	New-York, P. Cabello	27	Aruba, Maracaibo
Tachira	27	Maracaibo	27	La Guaira, S. Juan, N.Y.
Waltraut Horn	28	Hamburg	28	Cartagena
Nordvangen	28	New Orleans	28	La Guaira, Paramaribo
Phoenicia	28	Hamburg	28	Pto. Barrios
Frida Horn	29	Colombia	29	Hamburg
El Libertador	30	Maracaibo, Aruba	30	La Guaira

De Gouverneur van Curaçao en Mevrouw WOUTERS betuigen hun dank voor de betoonde belangstelling tijdens de ziekte van Mevrouw WOUTERS.

De Adjudant van den Gouverneur,
A. J. G. Boutmy.